

گروه آموزشی سلامت جامعه و سالمندی

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: پرستاری سلامت جامعه (گروه های آسیب پذیر) شماره درس: ۵۸۵۵۵۲

نوع درس: نظری تعداد واحد: ۱/۵

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه ترم ۳

تعداد دانشجویان: ۳ نفر

نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

دروس پیش نیاز یا همزمان: نظریه ها و مدل های پرستاری سلامت جامعه و کاربرد آن ها، آموزش به فرد

خانواده و جامعه، ارتقای سلامت و سبک زندگی سالم، فرهنگ و پرستاری

زمان و مکان برگزاری: چهارشنبه ۱۲-۱۰ کلاس ۲۱ (مواقع تداخل ۱۴-۱۲:۳۰)

مسئول درس: دکتر طیبه کریمی - هیات علمی گروه پرستاری سلامت جامعه و سالمندی

ساعات راهنمایی: طبق برنامه حضور اتاق شماره ۱۴۵

تلفن تماس: ۳۷۹۲۷۵۰۹

آدرس اینترنتی: tkarimi@nm.mui.ac.ir

مدرسین: دکتر پروانه خراسانی - دکتر طیبه کریمی

لینک آموزش آنلاین <https://eclass.mui.ac.ir/b/tz2-dxn-xp3-a98>

مقدمه :

در این درس با انواع گروه های پرخطر و جمعیت های آسیب پذیر و خصوصیات و نیازهای آنها آشنا شده؛ سپس دانشجویان با پویایی گروه و کاربرد فرآیند پرستاری، در مورد نحوه تشکیل گروه های خاص اجتماعی و فرآیند برنامه ریزی و رفع مشکلات گروه بحث خواهند نمود .

تمرکز این درس بر بکارگیری فرآیند پرستاری در کار با گروه های آسیب پذیر بوده و دانشجویان با یادگیری مفاهیم و تعاریف مذکور، عوامل پیش بینی کننده و روش های تعیین جمعیت های آسیب پذیر، در مورد سیاست های عمومی، عدالت در عرضه خدمات ، موانع دسترسی به خدمات، نحوه ی تعیین و رفع نیازهای خاص گروه های مختلف بحث و تبادل نظر خواهند نمود.

هدف کلی :

آشنایی یادگیرندگان با گروه، انواع و ویژگی های آن را تعریف نماید و گروه های در معرض خطر در جامعه (زنان باردار، کودکان، سالمندان) و گروه های خاص اجتماعی (مهاجرین، فقرا و بی خانمان ها، بیماران مزمن مانند مبتلایان به دیابت، پر فشاری خون و ...) را شناسایی، ویژگی و نیازهای آنان را تعیین و اولویت بندی نماید و با توجه به اولویت های تعیین شده برنامه ریزی کند .

اهداف رفتاری :

در پایان درس از فراگیران انتظار می رود قادر باشند :

۱. جمعیت آسیب پذیر را تعریف نمایند.
۲. عوامل پیش بینی کننده و روش های تعیین جمعیت در معرض خطر را بیان نمایند.
۳. انواع جمعیت در معرض خطر را توضیح داده و سیاست های موثر بر جمعیت های آسیب پذیر را بیان نمایند.
۴. عدالت در عرضه خدمات سلامت و جمعیت در معرض خطر ، موانع دسترسی به خدمات سلامت و مشارکت در سیاست گذاری برای گروه های در معرض خطر را شرح دهد.
۵. اهداف کارگروهی ، انواع گروه (کوچک، باز، بسته، همگن ، ناهمگن و ...) و مراحل تکامل گروه را توضیح دهند.
۶. فرآیند کار گروهی، هنجار های گروهی، تضاد و کشمکش در گروه، نقش های کار کردی و غیر کارکردی در گروه را شرح دهند.
۷. تکنیک تصمیم گیری در کار گروهی را توصیف نمایند.
۸. شیوه های مختلف رهبری در گروه را بیان نمایند.
۹. در مورد ارتباط در گروه بحث نمایند.
۱۰. کار برد فرآیند پرستاری در کار با جمعیت های در معرض خطر را توصیف نمایند.
۱۱. نیاز های جمعیت های پر خطر (کودکان، زنان باردار، سالمندان، فقرا و بی خانمان ها، خانواده های آسیب پذیر، وابستگی به مواد (اعتیاد) و مصرف تنباکو، بیماری های عفونی و واگیر، بیماریهای مزمن از قبیل بیماران دیابتی و بیماران پرفشاری خون) را بررسی نموده و تشخیص پرستاری ارائه نمایند.
۱۲. مداخلات پرستاری سلامت جامعه در سه سطح پیشگیری برنامه ریزی نمایند.
۱۳. نتایج مداخلات پرستاری سلامت جامعه را ارزشیابی نمایند.
۱۴. بررسی و اطمینان از دسترسی جمعیت مورد نظر به خدمات (خصوصی و دولتی) را شرح دهند.

روش تدریس و وسایل مورد نیاز :

سخنرانی، کاوشگری ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ .

وظایف دانشجو :

- حضور فعال و به موقع در کلاس درس (طبق مقررات آموزشی)

درجلسات مجازی، ملاک حضور هریک از دانشجویان فعالیت دانشجو در سامانه نوید، ارسال فعال نمودن تیک تایید مطالعه ، ارایه تکالیف و گفتگوها در مهلت مقرر (به تناسب جلسات مربوطه طبق درخواست هر یک از اساتید) می باشد.

- مطالعات خارج از کلاس(کتاب، مجلات و مقالات مرتبط) جهت کسب اطلاعات زمینه ای و پایه با ارایه شواهد و منابع هنگام ارایه تکالیف و شرکت در گفتگوها.

-ارایه به موقع تکالیف و شرکت فعال در بحث و گفتگوی مجازی در سامانه نوید.

نحوه اداره درس و تدریس:

حضور و تکالیف و گفت و گو به صورت افلاین.

تکالیف و انتظارات از فراگیران:

۱ -دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس درس حاضر باشند.

- ۲- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی در کلاس حاضر شده و مکلف به شرکت فعال در مباحث درسی می باشند.
- ۴- هر دانشجو نسبت به تهیه یک کنفرانس در مورد موضوع های مرتبط با مباحث درسی با توافق اساتید اقدام نماید .

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	ارزیاب	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی ، پرسش و پاسخ	دکتر طیبه کریمی	۲
۳	ارایه کنفرانس ***	دکتر پروانه خراسانی- دکتر طیبه کریمی	۴
۴	آزمون پایان ترم	-	۱۴
۵	جمع نمره		۲۰

*** دانشجویان علاوه بر مطالعه قبلی و تعامل گروهی در کلاس، موظف به ارایه یک کنفرانس فردی در کلاس درس هستند . در هر کنفرانس چارچوب ذیل مد نظر قرار گیرد:

- بیان مسئله مورد بحث و تأثیر آن بر خانواده
- استفاده از دانستی های جدید در رابطه با موضوع کنفرانس
- ارائه طرحهای اصلاحی در صورت لزوم برای رفع مشکل مورد بحث و نقش پرستاری بهداشت جامعه
- رعایت چارچوب محتوا و استفاده از شیوه تدریس مناسب با موضوع
- ارایه کنفرانس با ایجاد فضای تعامل گروهی به مدت حداکثر ۹۰ دقیقه

سیاست ها و قوانین درس:

- ✓ در صورت غیبت یا تأخیر در کلاس درس ، طبق مقررات آموزشی عمل خواهد شد.
- ✓ رعایت کلیه شئون اخلاقی ، آموزشی ضروری است.

قوانین و مقررات کلاس(در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجویان در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس(غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

- Allender J. A., Rector Ch. & Warner K.D. Community Health Nursing, Promoting and Practicing Public Health. 7th ed. Mosby. Co, last edition
- Nies M. A. & McEwen M. Community\Public Health Nursing. & procting health population. 4th ed. Mosby. Co last edition
- Stanhop M. & Lancaster J. Foundations of Nursing in the Community; Community- Oriented Practice. Mosby. 2nd ed. Co .last edition
- Lundy K.S and Janes Sh. Community Health Nursing. 2nd ed. Jones & Bartlett Co., 2009 . PP: 91-119.
- Tappen RM. Nursing Leadership and Management .2008
- sullivan ej decker pj. effective leadership and management nursing. six edition persons. 2005
- Stanhope S, Lancaster J. Community& Public health. nursing, Mosby co. last edition
- Core, MS., & Corey,G.Groups: process and practice . Belmont, CA; Thompson Brooks/ cole, last edition.
- GeoffreyL. Greif, Paul H Ephross. Group work with population at risk, oxford university press
- شفیع آبادی، عبدالله. پویایی گروه و مشاوره گروهی. انتشارات رشد، ۱۳۹۳.
- ثریا، سیدمهدی. روش بحث و مذاکره بر اساس مطالعه تاثیر و تاجر متقابل در گروه . انتشارات رشد، ۱۳۹۰.
- راجر فیشر، ویلیام یوری، اصول و فنون مذاکره - مسعود حیدری (مترجم)، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۹۳.
- هنر و دانش مذاکره - مارک شوئن فیلد، علی مستاجران (مترجم)، مسعود راجی (مترجم)، نشر نی، ۱۳۸۷.
- نوایی نژاد شکوه ، راهنمایی و مشاوره گروهی، انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) ، ۱۳۹۲ .
- ثنائی . باقر ، تجارب با ساختار در مشاوره و تعلیم روابط انسانی، نشر: بعثت ، ۱۳۹۱.

*شناسنامه کامل درس در سایت دانشکده www.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

ردیف	تاریخ/ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۳/۶/۲۸	ارائه طرح درس، فعالیت ها و نحوه ارزشیابی -تعریف جمعیت آسیب پذیر -عوامل پیش بینی کننده و روش های تعیین جمعیت در معرض خطر - انواع جمعیت در معرض خطر	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۲	۱۴۰۳/۷/۴	-سیاست های موثر بر جمعیت های آسیب پذیر -عدالت در عرضه خدمات سلامت و جمعیت در معرض خطر -موانع دسترسی به خدمات سلامت - مشارکت در سیاست گذاری برای گروه های در معرض خطر	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۳	۱۴۰۳/۷/۱۱	پویایی گروه، اهداف کارگروهی انواع گروه (کوچک، باز، بسته، همگن ، ناهمگن و ...)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۴	۱۴۰۳/۷/۱۸	مراحل تکامل گروه فرآیند کار گروهی هنجار های گروهی، تضاد و کشمکش در گروه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۵	۱۴۰۳/۷/۲۵	نقش های کار کردی و غیر کارکردی در گروه تکنیک تصمیم گیری در کار گروهی	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۶	۱۴۰۳/۸/۲	شیوه های مختلف رهبری در گروه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۷	۱۴۰۳/۸/۹	ارتباط در گروه	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	دکتر طیبه کریمی
۸	۱۴۰۳/۸/۱۶	کار برد فرآیند پرستاری در کار با جمعیت های در معرض خطر: -بررسی نیاز های جمعیت های پر خطر و ارائه تشخیص -برنامه ریزی مداخلات پرستاری سلامت جامعه در سه سطح پیشگیری -ارزشیابی نتایج مداخلات -بررسی و اطمینان از دسترسی جمعیت مورد نظر به خدمات (خصوصی و دولتی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	دکتر پروانه خراسانی

دکتر طیبه کریمی دانشجو	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	جمعیّت کودکان: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها زنان باردار: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها سالمدان: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها	۱۴۰۳/۸/۲۳	۹
دکتر طیبه کریمی دانشجو	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	فقرا و بی خانمان ها: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها خانواده های آسیب پذیر: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها	۱۴۰۳/۸/۳۰	۱۰
دکتر طیبه کریمی دانشجو	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	وابستگی به مواد (اعتیاد) و مصرف تنباکو: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها	۱۴۰۳/۹/۷	۱۱
دکتر پروانه خراسانی	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	بیماری های عفونی و واگیر بیماران دیابتی بیماران پرفشاری خون: مسائل و نیاز های بهداشتی خاص آنها	۱۴۰۳/۹/۱۴	۱۲

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش